

POSTANOWIENIE

Dnia 16 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie G. Z.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 16 września 2025 r.

na skutek

sygnalizacji

istnienia podstaw do wyłączenia z urzędu sędziego Sądu Najwyższego Marka Motuka od orzekania w sprawie o wyłączenie

na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k.

postanowił:

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Marka Motuka od orzekania w sprawie wyłączenia sędziów Sądu Najwyższego: Antoniego Bojańczyka i Anny Dziergawki.

UZASADNIENIE

W dniu 16 grudnia 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo skazanego G. Z. , stanowiące sygnalizację potrzeby wznowienia z urzędu postępowania karnego, zakończonego wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 24 lutego 2023 r., sygn. akt III K 302/22, z uwagi na wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w postaci nienależytej obsady sądu.

Zarządzeniem Prezesa Izby Karnej z dnia 9 stycznia 2025 r. sprawa ta, zarejestrowana pod sygnaturą III KO 209/24, została przydzielona do referatu

sędziego SN Włodzimierza Wróbla. Następnie Prezes Izby Karnej, działając na podstawie art. 80 § 1 ustawy Sądu Najwyższego oraz § 80 ust. 7 regulaminu Sądu Najwyższego w zw. z art. 544 § 2 k.p.k., zarządzeniem z dnia 19 lutego 2025 r., wyznaczył następujący skład orzekający: SSN Włodzimierz Wróbel (jako przewodniczący i sprawozdawca), SSN Antoni Bojańczyk i SSN Anna Dziergawka.

Sędzia Włodzimierz Wróbel, zarządzeniem z dnia 12 marca 2025 r., powołując się na treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, stwierdził istnienie okoliczności dających podstawę do wyłączenia z urzędu członków składu orzekającego SSN Anny Dziergawki i SSN Antoniego Bojańczyka.

W związku z pismem SSN Włodzimierza Wróbla sprawa o wyłączenie SSN Anny Dziergawki i SSN Antoniego Bojańczyka od rozpoznania sprawy sygn. akt III KO 209/24, po wyłączeniu sędziego SN Małgorzaty Bednarek (por. postanowienie z dn. 16 kwietnia 2025 r.) kolejno została zarządzeniem Prezesa Izby Karnej przydzielona do rozpoznania sędziemu SN Markowi Motukowi. Następnie kwestię wyłączenia sędziego Motuka objęto postępowaniem zainicjowanym z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wszczęcie przez przewodniczącego wydziału postępowania w przedmiocie wyłączenia sędziego M. Motuka było zasadne, albowiem żaden sędzia Sądu Najwyższego o takim samym – wadliwym konstytucyjnie – statusie co sędziowie Bojańczyk i Dziergawka, nie powinien rozpoznawać kwestii wyłączenia ich od udziału w sprawie wznowieniowej. Takie postąpienie, a zatem rozpoznawanie sygnalizacji wyłączenia sędziów Sądu Najwyższego (z powodu wadliwego ich statusu) przez sędziego o takim samym statusie spowodowałoby bowiem orzekanie w istocie we własnej sprawie (art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k.). Przy czym pojęcie „sprawy”, o jakim mowa w art. 40 i 41 § 1 k.p.k., odnosi się zarówno do sprawy głównej, rozumianej jako orzekanie w głównym przedmiocie procesu, jak również postępowań incydentalnych, w tym takich, które mają miejsce w ramach sprawy głównej (zob. uchwała SN z dnia 13 czerwca 2023 r., sygn. akt I KZP 22/22). Z tego powodu konieczne było na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. wyłączenie sędziego M. Motuka od rozpoznania sygnalizacji wyłączenia sędziów A. Bojańczyka i A. Dziergawki w sprawie III KO 209/24. Dodać na zakończenie trzeba, że tworzenie zarządzeniem Prezesa Izby Karnej składów tzw. mieszanych w sprawie o wznowienie z urzędu na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. postępowania karnego jest także obarczone poważnym uchybieniem, skoro Prezes Izby Karnej ma taki sam wadliwy status sędziowski, jak sędziowie, których wyznacza do składów, a którzy mają odnosić się do podstawy prawnej wznowienia postępowania, która ich dotyczy (wadliwe powołanie na skutek wniosku niekonstytucyjnego organu jaki jest obecna Krajowa Rada Sądownictwa). **Można odnieść wrażenie, że ta jedna kategoria spraw, w których takie wyznaczenie składów tzw. mieszanych ma**

miejsce, jest objęta szczególnym nadzorem i trybem, a takie wyznaczanie składów ma spowodować nieefektywność postępowania wznowieniowego, przy znanej powszechnie sytuacji, że większość sędziów z Izby Karnej, którzy dostali nominacje na skutek wniosku prawidłowo obsadzonej Krajowej Rady Sądownictwa, nie orzeka w składach tzw. mieszanych, albowiem nie tworzy sądu w znaczeniu konstytucyjnym i konwencyjnym.

Mając powyższe na uwadze koniecznym stało się podjęcie przez Sąd Najwyższy decyzji o wyłączeniu sędziego Sądu Najwyższego Marka Motuka od rozpoznania kwestii wyłączenia od rozpoznania sprawy III KO 209/24 sędziów Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka i Anny Dziergawki.

Sprawa ta nie powinna trafić do żadnego z sędziów powołanych do Sądu Najwyższego w wadliwej procedurze, ani także nie powinien wydawać zarządzenia o składzie Prezes Izby Karnej, skoro powołano go w takim samym trybie, co sędziów w oparciu, o których powołania do służby sędziowskiej składane są sygnalizacje wznowienia postępowania.

[J.J.]

[a.ł]